

RTU studiju kurss "Profesionālā tulkošanas prakse"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0718
Nosaukums	Profesionālā tulkošanas prakse
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Diāna Rūpniece - Lektors Antra Roskoša - Doktors, Docents Jūlija Svitaja - Lektors Nina Karagodina - Docētājs Jūlija Kučerova - Lektors Edvards Gabarajevs - Lektors Alīna Vagele-Kricina - Lektors Alīna Nidagundi - Lektors Inese Kočote - Lektors Sniedze Vilde - Docētājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	3 daļas, 15.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studenti mācās tulkot atsevišķus angļu valodas parādības, kas ir raksturīgi speciālo nozaru un tehniskās literatūras stilam, atšķirot regulārās valodu atbilstības un transformācijas. Iemaņas un prasmes tiek pilnveidotas, izmantojot tās tehnisko tekstu tulkošanā. Tulkojumu varianti tiek apspriesti un izanalizēti koleģiāli. Studenti iepazīstas ar informatīviem, vēstījumiem, aprakstošiem, vērtējošiem u. c. speciālo nozaru tekstu veidiem, kā arī ar šo tekstu stilistikajām, semantiskajām un tekstuālajām īpatnībām. Studenti rakstiski tulko speciālo nozaru tekstus dažādām mērķa grupām (studentiem, speciālistiem, nespeciālistiem u. c. interesentiem). Studenti risina ar tehnisko tekstu tulkošanu saistītas problēmas, strādā pāros un grupā, mācās sadarboties tulkošanas projekta realizācijas procesā un izmantot tulkošanas programmatūru un terminoloģijas pārvaldības rīkus.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studējošo rakstiskās tulkošanas iemaņas un prasmes, tulkojot dažādas grūtības pakāpes (vidēji grūtas un grūtas) speciālo nozaru tekstus no angļu valodas mērķa valodā un otrādi. Studiju kursa uzdevumi: 1) attīstīt studējošo lasīšanas izpratnes prasmi, lai viņi varētu kvalitatīvi iztulkot avota tekstu, ievērojot teksta tematiku, semantiku (vārdu nozīmi, sinonīmi, polisēmiju), leksiku (terminoloģiju), angļu valodas rakstveida runā visbiežāk lietotās gramatiskas konstrukcijas; 2) paplašināt studējošajiem pieejamo tulkošanas stratēģiju klāstu, viņu spēju identificēt tulkošanas problēmas un risināt tās; 3) attīstīt studējošo prasmi ātri un precīzi strādāt ar vārdnīcām, leksikoniem u. c. uzzinātu literatūru; 4) attīstīt studējošo prasmi pārbaudīt un kritizēt tulkojumu, rediģēt to, ja nepieciešams.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgi iztulkoto tekstu portfelis (1800 iespiedzīmes garš teksts sagatavots uz katru nodarbību); individuāls un regulārs darbs ar oriģināliem speciālo nozaru tekstiem, paplašinot personīgo terminoloģijas krājumu.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Baker M. (2018) In Other Words: A Coursebook on Translation, Routledge, UK. 2. The Translation Studies Reader (2021) L. Venuti (Ed), 4th edition. Routledge, UK. 3. Meaning in Translation: Illusion of Precision. (2016) Ilynska, L., Platonova, M. (Eds), Cambridge Scholas Publishing, UK. Papildu/Additional: 4. Munday J. Pinto, S.R., Blakesley, J. (2022) Introducing Translation Studies: Theories and Applications, Routledge, UK. 5. Baldunčiks J (2005) Tulkoātāju viltusdraugu problēma: no vārdiem pie darbiem, VVA, Rīga. 6. Gambier Y., van Doorslaer L. (2011) Handbook of Translation Studies. Amsterdam: John Benjamins Publishing. 7. Sofer M. (2013) The Translator's Handbook. Schreiber Publishing; 7th Revised Edition.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valodas zināšanas B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām pamatnostādņēm valodu apguvē.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Studiju kursa mērķi un uzdevumi. Prasības kvalitatīvam tulkojumam. Pamatjēdzieni.	4	4	0	0
Tekstu tipu klasifikācija tulkošanas zinātnē (pēc K. Reiss). Informatīvu tekstu tulkošanas stratēģija.	6	6	0	0
Pirmstulkošanas analīze (pēc Ch. Nord). Tekstu internie un externie faktori, analīzes loma tulkošanas procesā.	6	6	0	0
Tulkotāja darbs ar paralēltekstiem. Tulkojumu sastādīšana un analīze.	18	18	0	0
Terminoloģija tulkošanas procesā. Šķirkļis enciklopēdijā ekzakto zinātņu nozarē.	6	6	0	0
Tekstu tipi un veidi būvniecības nozarē. Enciklopēdijas šķirkļis. Darbs ar uzzinātu literatūru.	8	8	0	0

Operatīvie teksti, to stilistiskās īpatnības. Produkta apraksts būvniecības nozarē.	6	6	0	0
Informatīvu tekstu būvniecības nozarē analīze un tulkojums.	6	6	0	0
Tulkošanas metodes, to klasifikācija. Tehnisko tekstu valodas īpatnības.	8	8	0	0
Tekstu tipi un veidi arhitektūras nozarē. Raksts populārzinātniskā žurnālā.	6	6	0	0
Raksts specializētā preses izdevumā. Darbs ar terminoloģiju arhitektūras nozarē.	6	6	0	0
Tulkošanas problēmu klasifikācija (pēc Ch.Nord) Projekta apraksts. Tulkošanas problēmas un to risinājums.	6	6	0	0
Informatīvu tekstu arhitektūras nozarē analīze un tulkojums. Ekvivalence tulkošanā (pēc V.Kollera).	6	6	0	0
Tekstu tipi un veidi ekonomikas nozarē. Darbs ar ekonomikas nozares terminoloģiju.	8	8	0	0
CAT programmatūra un tehniskie rīki tehnisko tekstu tulkošanā.	8	8	0	0
Operatīvi ekonomikas nozares teksti, to stilistiskās īpatnības. Reklāmas teksta analīze un tulkojums.	8	8	0	0
Informatīvu tekstu ekonomikas nozarē analīze un tulkojums.	8	8	0	0
Tekstu tipi un veidi mašīnzinību nozarē. Raksts populārzinātniskā žurnālā.	8	8	0	0
Raksts specializētā preses izdevumā. Darbs ar mašīnzinību nozares terminoloģiju.	8	8	0	0
Informatīvu tekstu mašīnzinību nozarē analīze un tulkojums.	10	10	0	0
Tekstu tipi un veidi transporta nozarē. Raksts populārzinātniskā žurnālā.	10	10	0	0
Raksts specializētā preses izdevumā. Darbs ar terminoloģiju transporta nozarē.	10	10	0	0
Informatīvu tekstu mašīnzinību nozarē analīze un tulkojums.	8	8	0	0
Kontroltulkojumi.	10	10	0	0
Kontroltulkojumu analīze. Atgrieziniskā saite. Kopsavilkums.	12	12	0	0
Kopā:	200	200	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj argumentēti analizēt vidēji grūtas un grūtas pakāpes speciālo nozaru tekstus (tematika, semantika, leksika, gramatika, stilistika u.c.) un praktiski lietot nepieciešamās vārdnīcas, rokasgrāmatas, paralēltekstus, tulkošanas programmatūru, u. c. līdzekļus.	Kontroltulkojumi, uzdevumu portfelis, eksāmens.
Spēj precīzi identificēt tulkošanas problēmas saskaņā ar avota teksta īpatnībām, risināt tās un rast veiksmīgāko tulkošanas stratēģiju un metodi.	Kontroltulkojumi, uzdevumu portfelis, eksāmens.
Spēj izšķirties un precīzi lietot dažādu nozaru tekstu leksikas un terminoloģijas tulkošanas paņēmienus atbilstoši funkcionālajām prasībām.	Kontroltulkojumi, uzdevumu portfelis, eksāmens.
Spēj kritiski attiekties pret individuālo mērķvalodas teksta versiju, kā arī rediģēt to vajadzības gadījumā.	Kontroltulkojumi, uzdevumu portfelis, eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Uzdevumu portfelis	35
Kontroltulkojumi	25
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	0.0	40.0	0.0			*
2.	6.0	0.0	80.0	0.0			*
3.	6.0	0.0	80.0	0.0			*